

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

1926

1927

1928

1929

1930

1931

1932

1933

1934

84

7-60

ՄԱՏԵՆԱՇԱՐ «ՀՈՐԻԶՈՆ» Ի

10 NOV 2011
Թի 1

84
F-89

Հ.Ա.ՆՐԻ ՊՈՐՏՕ

20 JAN 2006

(Անդամ Ֆրանսական Ակադեմիայի)

ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴՐԱՆՔ

Զանես մէկ արարուածով

Թարգմանեց՝ ԺԱՆ ՆՕԷԼ

ՓԱՐՈՍ ԳՐԱՏՈՒՆ
PAROS BOOK STORE
57 La Belle Ave., H. P.
Detroit Michigan

ԻԶՄԻՐ

ՏՊԱԳՐ ՎԷՐԵՅՆԱՆ

1921

ՌՕՁԷՅ.— Ազնիւ բարեկամուհիս, ամէնունն ալ է ճամբան: Եւ եթէ ամ անցնող հաճոյքով կանգ կառնէ մեր պարտեզին առջև, վարդերս հառաքալու համար է անշուշտ:

Սիւլվի.— Առմէլ աւելի գեղեցիկ է քան քու վարդերդ:

ՌՕՁԷՅ.— Ի հարկէ՛, ի հարկէ՛, հակառակը չեմ պնդեր, սիրուն գուռ Բայց հոս եմ ես: Ոչ ոք պիտի համարձակէր դիտել զինք, երբ ներկայ Սիւլվի.— Երիտասարդները պէտք չեն զգար արաօնութեան:

ՌՕՁԷՅ.— Շատ աներես եմ, այո՛, բայց կը հակեմ ես:

Սիւլվի.— Աներես կը դանձ մարդ զանոնք, երբ ծեր է ինք: Ու եւրիտասարգ՝ կը յանդիմանէ ինքզինք, իր վեհերգութեան համար: Այդ ասարդը, այդ յանդուգն երիտասարդը վստահ եմ թէ Առմէլը տեսնելու մար է որ կանցնի կը դառնայ այսքան:

ՌՕՁԷՅ.— Առմէլ պզտիկ ազնիւ մըն է դեռ:

Սիւլվի.— Ամուսնանալու տարիքին մէջն է:

ՌՕՁԷՅ.— Ամուսնանալու տարիքին մէջ: Արդէ՛ն: Կարելի բան Սիւլվի.— Քսանը լինցուց: Հնուայն՝ կուզես պահել զինք:

ՌՕՁԷՅ.— Բան մըն ալ չեմ ուզեր, բան մըն ալ չպիտի ուզէր ոչ պզտիկ պահել զինք: Շատ ուշ ծնած զաւկի մը պէս է ան ինձի, ամէնքն ալ կորսնցնելէ վերջ:

Սիւլվի.— Ճիշտ ատոր համար: Իր մեծ հայրէն ու մեծ մայրէն չունի: Եւ մենք ալ յախտեմական չենք վերջապէս: Պէտք է տեղափոխ բարեկամս, պէտք է տեղափոխել:

ՌՕՁԷՅ.— Ատ ի՛նչ անպարտաւոր է: Կերթաս, կուզաս, կը վազի քեզի շուրջը: Երեկ չէ՞ր որ իր առաջին հաղորդութիւնն առաւ:

Սիւլվի, (յուզուած այդ յիշատակէն).— Դարակի մը մէջ պահեր եմ իր քոր, մկրտութեան ձեռնակ շրջազգեստին և առաջին դասիկին հետ: Գացի դիտել զիրենք այս առտու:

ՌՕՁԷՅ, (որ չուզեր յուզուիլ, պահելու համար իր ազամարդութիւնը).— Ձեր գարակներն ա՛յնքան լաւ յարգարուած են որ, տիկին:

Սիւլվի, (փոխաբարձաբար քողարկւալար).— Ձեր վարդերններն ա՛յնքան լաւ յարուած են որ, պարոն:

ՌՕՁԷՅ, (թեթևօրէն երգիծական).— Ուրեմն, որովհետև երիտասարդ մը ճամբէն կանցնի և կը կենայ քիչ մը ծաղիկներուս բոյրը շնչելու համար, աստակ տակնուվրայ եղած արդէն, իմ հէ՛գ Սիւլվի:

Սիւլվի.— Ես ալ կերգէի որ մը պատուհանիս առջև, երբ երիտասարդ մը անցաւ անկէ: Քառասուն և հինգ տարի եղաւ այն օրէն իվեր:

ՌՕՁԷՅ, (բողոքելով).— Թողունք հիմա ատիկա: Սիւլվի, (ցաւազնած).— Չե՛ս յիշեր ալ:

ՌՕՁԷՅ.— Այդքան հին բանի մը պէս չէ որ կը յիշեմ զայն: Քառասուն և հինգ տարի եղաւ այն օրէն իվեր:

հինգ տարի: Թուականները չեմ կրնար միաքս պահել քեզի պէս: Ինձի այնպէս կը թուի թէ երեկ էր դեռ:

Սիւլվի.— Երեկ էր, բայց Առմէլի համար այսօր է:

ՌՕՁԷՅ.— Իրա՛ւ, կը կարծե՞ս թէ այդ երիտասարդը...

Սիւլվի.— Երգելը դադրեցուց Առմէլ:

ՌՕՁԷՅ.— Օ՛հ, տունն աւարտած էր:

Սիւլվի.— Ամենէն աղէկը հարցափորձելը պիտի բլլար զինք:

ՌՕՁԷՅ.— Հարցափորձե՛լ: Լըջօրէ՛ն կըսես:

Սիւլվի.— Պէտք է որ խորհինք այդ մասին:

ՌՕՁԷՅ.— Բայց ատով չպիտի յուզե՞ի՞ր, խռովե՞ի՞ր զինք: Բան մըն ալ չգիտեր ան: Բոլորովին սպիտակ է, նման իր առաջին հաղորդութեան ատենւան: Երբեք մտքէն չէ անցուցած ամուսնութիւնը: Սիրոյ վրայ չէ մտածած բնաւ:

Սիւլվի.— Դեռտախ ազնիւ մը միշտ կը մտածէ, բարեկամս, ատոնց վրայ:

ՌՕՁԷՅ.— Կը կարծե՞ս թէ կը խորհի այդ մասին: Մենք ստոցանք զայն մահէն, որ առաւ մենէ իր հայրն ու մայրը: Մեր ծերութեան օրերուն ծպիտան էր ան: Երբ պարտեզ կիջներ, իմ ծաղիկներէս գեղեցիկագունին պէս կը գիտէի զինք: Եւ մեզի համար չէ՞ր որ կը ծագէր: Կան մեր դրան մօտ սլքասցողներ, որոնք կուզեն կորզել զայն մեր ձեռքէն: Սակայն կարծէինք որ մեզի հետ: (Խեղաբերելով): Երբ ծերանայ մարդ, անձնատէր կը դառնայ: Իրաւունք ունիս: Հոս կանչէ զինք:

Սիւլվի.— Առմէ՛լ... Առմէ՛լ... (աւելի բարձր) Առմէ՛լ...

ԱՌՄԵԼ (պատուհան ելնելով).— Ձի՞ս կանչեցիք:

Սիւլվի.— Այո, բան մը ունինք ըսելիք քեզի:

ԱՌՄԵԼ.— Կիջնեմ ահա, մեծ մայր:

ՌՕՁԷՅ, (իր կնոջ).— Դուն խօսէ:

Սիւլվի.— Ո՛չ, դուն:

ՌՕՁԷՅ.— Օ՛հ, իմ վրաս յոյս մի գնեք:

Սիւլվի.— Ես կը խօսիմ, ուրեմն: Բայց քոյս կեցիք:

Տ Ե Ս Ա Ր Ա Ն Բ .

Մ Ի Ե Ի Լ Ո Յ Ն Ե Ր Ը, և ԱՌՄԵԼ

ԱՌՄԵԼ, (պարտեզ գալով անմեղ երեւոյթով մը).— Ըսելի՞ք ունիք ինձի, մեծ մայր:

Սիւլվի.— Այո, անուշիկս, մեծ հայրդ և ես նշմարեցինք որ...

ՌՕՁԷՅ, (բողոքելով).— Բայց, կնիկ, կը վստահեցնեմ քեզ թէ բան մըն ալ չնշմարեցի ես:

Սիւլվի.— Անիրաւ ես, Ալեքսանդր: (Յանկարծ, անհամբեր շեշտով մը) վերջապէս, ի՛նչ կը գիտէիր պատուհանէն:

ԱՌՄԷԼ, (թոթովելով, որովհետև չգիտեր լաւ ստել)։— Ե՞ս, մեծ մայր
Ուրիշ, կերպէի:

ՍԻԼՎԻ.— Կերպէիր: Բնաւ մէկը շանցա՞ւ ճամբէն:

ԱՌՄԷԼ.— Ոչ մէկը:

ՌՕՁԷՅ, (յաղթական)։— Կը տեսնե՞ս հիմա:

ՍԻԼՎԻ.— Շատ աղէկ, կերելի թէ սխալ տեսայ: Կարծած էի զեղնագ
ձեր պարտն մը տեսած ըլլալ:

ԱՌՄԷԼ, (շուտափութութիւնով)։— Օ՛հ, ձեր չէ ան և գեղեցիկ գոյն մ'ունի

ՍԻԼՎԻ.— Ո՞վ:

ԱՌՄԷԼ, (կասկարմիր կարած)։— Ան որ ճամբէն կանցնէր:

ՌՕՁԷՅ.— Ի՞նչպէս եղաւ որ չտեսայ ես:

ՍԻԼՎԻ.— Պատիկս, պէտք չէ բան պահել մենէ: Մեր ենք մենք: Մեր
խարեւր, կը համկնա՞ս, կոյրը կողպտելուն պէս բան մըն է:

ԱՌՄԷԼ.— Ներեցէք ինծի, մեծ մայր:

ՍԻԼՎԻ.— Այո, բայց շիտակը պիտի ըսես մեզի: Կը ճանչնա՞ս դուն այ
երիտասարդը:

ԱՌՄԷԼ.— Ո՞ր երիտասարդն է ըսածնիդ:

ՍԻԼՎԻ.— Ճամբէն անցնողը:

ԱՌՄԷԼ, (աչքերը խնարհեցնելով)։— Արդէն տեսայ զինք քանի մ'անցնէր

ՍԻԼՎԻ.— Ո՞ւր հանդիպեցաք իրարու:

ԱՌՄԷԼ.— Ես պարտեղին մէջն էի, խի ինք՝ ճամբուն վրայ:

ՌՕՁԷՅ.— Յանկապատ մը կայ, Սիլվի. շատ հաստ ցանկապատ մը:

ՍԻԼՎԻ.— Այնքան բարձր չէ ան:

ՌՕՁԷՅ, (Աւմէլը ցուցնելով)։— Ան ալ:

ՍԻԼՎԻ.— Բաւական, վրայէն դուրսը դիտելու համար, առանց ոտքի մը
ներուն վրայ կենալու: Եւ այդ երիտասարդը համարձակեցա՞ւ խօսիլ քեզի:

ԱՌՄԷԼ.— Չէր համարձակեր... մ'իջնքան երկչոտ է որ:

ՍԻԼՎԻ.— Երկչոտ է: Համարձակեցա՞ւ, ասկայն:

ԱՌՄԷԼ.— Այո, մեծ մայր, որ մը խօսեցաւ հետս:

ՍԻԼՎԻ.— Ա՛հ, խօսեցա՞ւ հետդ: Ի՞նչ ըսաւ տեսնենք:

ԱՌՄԷԼ.— «Բարիւրդ, օրիորդ» ըսաւ: Առաջին անգամ չպատասխանեցի ի

ՌՕՁԷՅ, (որ պղտիկ շարժուձևերով շեշտած է ամբողջ հարցաքննութիւնը
Շիտակը, շա՛տ աղէկ բան:

ՍԻԼՎԻ.— Առաջին անգամ... Շա՞տ անգամներ խօսեցաւ ուրեմն հետդ:

ՌՕՁԷՅ.— Պէտք չէ շփոթեցնել զինք: Ճշմարտութիւնը կը խօսի երախ

ՍԻԼՎԻ.— Հապա երկրորդ անգամին:

ԱՌՄԷԼ.— Երկրորդ անգամին քաղաքավար կերպով պատասխանեցի ի

ՍԻԼՎԻ.— Եւ երրորդ անգամին:

ԱՌՄԷԼ.— Երրորդ անգամին այս առաւու էր:

ՌՕՁԷՅ.— Պարտեղէն չի հեռացայ ես այս առաւու:

ՍԻԼՎԻ.— Թրթուրներէն և դէշ խոտերէն գատ ուրիշ բանի վրայ ուշադ-
խն գործուցած չունիս որ դուն:

ԱՌՄԷԼ, (աւելի համարձակ և հպարտ, դիտուած ըլլալուն համար)։— Ինծի
թէ իր հայրը պիտի գար այցելել ձեզի այսօր:

ՍԻԼՎԻ.— Այո՞ր:

ՌՕՁԷՅ, (ձեռք առնելով հարցաքննութեան ուղղութիւնը, տեսնելով որ
ն գուրս գործերու վրայ է խնդիրը)։— Իր հայրը: Ի՞նչ է հօրն անունը:

ՍԻԼՎԻ.— Չեմ գիտեր:

ՌՕՁԷՅ, (ձեռքերն երկինք բարձրացնելով)։— Չգիտե՛ր:

ԱՌՄԷԼ, (շուտափութ)։— Էրեւոյ կը կոչուի:

ՌՕՁԷՅ.— Հայրը:

ՍԻԼՎԻ, (չփոթած)։— Օ՛հ, ս՛չ... հայրը չէ:

ՌՕՁԷՅ.— Եւ ժամը քանի՞ն անդի պիտի ունենայ այդ այցելութիւնը:

ԱՌՄԷԼ.— Մէկ քանի վայրկեանէն անշուշտ: Ինծի խնայ տալու համար
որ անցաւ մեր առջեկէն:

ՍԻԼՎԻ.— Իմաց տալու համար իրե՛ն:

ՌՕՁԷՅ.— Մէկ քանի վայրկեանէ՛ն: Եւ բա՛ն մըն ալ չըսե՛ր մօզի:

ՍԻԼՎԻ.— Համարձակախօսութիւնը քու առաքնութիւնը չէ, աղջիկս:

ԱՌՄԷԼ.— Ամէն ատեն դիւրին բան չէ ան:

ՌՕՁԷՅ, (ընտանիքի պիտի մը լուրջ կեցուածքն առնելով)։— Աղէկ, պըզ-
ս, աղէկ: Գիտենք հիմա ինչ որ կը փախաղէինք գիտնալ: Վեր սենեակդ
: Պիտի ընդունինք այդ պարտնը, այդ պարտնը՝ որուն անունն անգամ չես
ր:

ՍԻԼՎԻ, (հնազանդելու պահուն ետ դառնալով երկչոտ)։— Մեծ հայր, եթէ
ալեպի...

ՌՕՁԷՅ.— Եթէ գայ որպէսզի... Ը՛ս, Ը՛ս, պիտի քննենք խնդիրը:

ՄԷԼ.— Վերջէն, անմիջապէս պիտի կանչէք զիս կրկին, չէ՞:

ՌՕՁԷՅ, (կորովով)։— Պիտի կանչենք քեզ, եթէ յարմար դատենք:

ՍԻԼՎԻ.— Մեծ հայր:

ՌՕՁԷՅ, (աւելի խանդաղատ)։— Պիտի կանչենք քեզ. դէ՛հ, գնա՛, պղտիկ:

ՍԻԼՎԻ.— Մեծ մայր:

ՍԻԼՎԻ, (նուազ տկար)։— Գնա՛, պղտիկս, գնա՛: Ըսաւ արդէն քեզի:

ՌՕՁԷՅ իր սենեակը կենէ, ոչ առանց ակնարկ մը նետելու ետին):

Տ Ե Ս Ա Ր Ա Ն Գ .

ՌՕՁԷՅ, ՍԻԼՎԻ

(Երկու ձերերը զիրար կը դիտեն քիչ մ'ապշամ, դեռառի աղջկան մեկ մէն վերջ):

ՌՕՁԷՅ. — Ի՞նչ կը խորհիս, կնիկ:

ՍԻԼՎԻ. — Ի՞նչու է պահել այս օրուան աղջիկները: Հազիւ թէ քաջ թացուած, ցանկապատէն դուրս կը նային:

ՌՕՁԷՅ. — Եւ ձերերուն աչքերն ալ մշուշով պատած են: Դուք տեսներ, ոչ իսկ ասիկէ մինչև ճամբան:

ՍԻԼՎԻ. — Հողը կը քաշէ գանձներ:

ՌՕՁԷՅ. — Հաճելի է դիտել հողը:

ՍԻԼՎԻ. — Ձեռք դիտեր հսկել մեր գաւակն վրայ: Կըսէի արդէն քեզի մ'առաջ. ժամանակ է որ աւելի երիտասարդի մը վտանջինք զինք:

ՌՕՁԷՅ. — Այո, այդ էրնէտղին, որը չենք ճանչնար:

ՍԻԼՎԻ. — Կարելի է կը սիրէ՞ զինք այդ էրնէտղը:

ՌՕՁԷՅ. — Բայց չի ճանչնար դայն:

ՍԻԼՎԻ. — Կը բռնէ տեսնել Առմէլը, սիրելու համար զինք:

ՌՕՁԷՅ. — Քանի տարի է որ կը սիրենք մենք դայն: Երիտասարդ կանցնիս եւ անս կողոպտուած ենք արդէն:

ՍԻԼՎԻ. — Ոչ դեռ, սակայն, ոչ դեռ: Պէտք է տեղեկութիւն տանել երիտասարդին, իր ընտանիքին, կրօնական իր համոզմաներուն, ինչպէս իր նիւթական կացութեան վրայ: Քեզի կիցնայ ընել պէտք եղած քննութիւնները: Խոհեմ եւ հեղինակաւոր ես դուն:

ՌՕՁԷՅ, (վազնաբշուած եւ սրտապնտուած). — Իրաւունք ունիս, զրեթ' իրաւունք ունիս դուն արդէն:

ՍԻԼՎԻ. — Այդ պարտնը կրնայ գալ մէկ վայրկեանէն միւսը:

ՌՕՁԷՅ. — Իրաւ է:

ՍԻԼՎԻ. — Պիտի գայ: Վստահ եմ ատոր: Պատրաստուինք ընդունելու ներս երթանք:

ՌՕՁԷՅ. — Ի՞նչ ընել երթանք ներս:

ՍԻԼՎԻ. — Նոր բըտենիօթիգ հագիր դուն, ես ալ՝ մետաքսե սև շքա

ՌՕՁԷՅ, (քայլափոխ մ'ընելէ վերջ, կանգ առնելով). — Ո՛հ, թող մեզ ինչպէս որ ենք: Զարգարանքը մեզ չի փոխեր այլևս: Ի՞նչու փարես, ես ալ պարտեղը կը մշակեմ:

ՍԻԼՎԻ. — Ձէի սխալած: Լաւ հագուած ձեր պարտն մը կոյ ճաշու (Իրարու մօտ կը սեղմուին, սրպէս թէ վախցած)

ՌՕՁԷՅ. — Ծեր պարտն մը, վստահ ես:

ՍԻԼՎԻ. — Վանդակորմին կը մօտենայ:

ՌՕՁԷՅ. — Կարելի է աւելի հեռուն կերթայ:

ՍԻԼՎԻ. — Զանդակը կը փնտռէ, բայց այս կողմէն գանգակ չիկայ:

ՌՕՁԷՅ. — Ինքն է անշուշտ: Ինքն է արդէն:

ՍԻԼՎԻ. — Ի՞նչու կը բռնայ: Ի՞նչ խօսէ հեռը:

ՌՕՁԷՅ. — Ե՛ս:

ՍԻԼՎԻ. — Խօսելու կարգը քուկդ է:

ՌՕՁԷՅ, (սիրտ տանելու ջանք մ'ընելով). — Աղէկ, աղէկ, ես կը խօսիմ: Գ մ'առնար քովես:

Տ Ե Ս Ա Ր Ա Ն Գ .

ՄԻԵԻՆՈՅՆՆԵՐԸ, ՄՕՐԹՕ

(Մտալ այս տեսարանի ընթացքին, Առմէլ առնելով ասին ասին վար կը հակի իր շատու մէկն՝ հեռուելու համար խօսակցութեան: Մ. Մօրթօ, պաշտօնական հագուած, բացած է պարտեղին դուռը եւ գէպի երկու ձերերը կը յուսափայ: Երբեք է կը խօսի վերջապէս ծայրայեղ քաղաքավարութիւնով, բայց ոչ առաջ (տեսակ մը հատու շեշտի):

ՄՕՐԹՕ. — Մ. Մօրթօյը, եթէ կը հաճիր:

ՌՕՁԷՅ, (մարդասէմ եւ քաղաքավար ձևով մը). — Ես եմ, պարտն եւ աստեղիկն Ռօղէյը:

ՄՕՐԹՕ. — Տիկին, Պարտն, երջանիկ եմ ձեզի հանդիպած ըլլալուս, ձեզ բարեկամ: Մօրթօն եմ, նախկին հարկահաւար արձանագրութեանց պաշտօնավար:

ՌՕՁԷՅ, (նպատակաւոր տպագրութիւն մը ստացած այս տիպոգրաֆ). — Ծառահաճիր նախկին, պարտն: Հոս պիտի ընդունինք ձեզ, եթէ հաճելի է անշուշտին կայ հոս: Պարտեղ մ'աւելի հաճողալի է քան սրտն մը:

ՄՕՐԹՕ, (նստելով). — Այո՛, սիրուն է ձեր կարուածը: Ծառ լաւ է զիրքը: Ինչպէս եղբայր կը գանուի: Գիտե՞ք անշուշտ թէ խօսք կը գանուայ հոս:

ՌՕՁԷՅ. — Կրնայ ըլլալ որ չիրականանայ: Արդուած բան մը չէ դեռ:

ՄՕՐԹՕ, (նրբամտօրէն). — Կը յուսամ որ իրականանայ: Կալուածնից արդի փառն ստանայ:

ՌՕՁԷՅ. — Փոյթ շունինք այդ մասին, պարտն:

ՄՕՐԹՕ. — Ե՛ս, Ե՛ս, պիտի կրնայիք հատութարեր չենք մը չինել ասոյ ձեր քակցին տեղին վրայ:

ՌՕՁԷՅ, (ստիպմամբ). — Օ՛հ, պարտեղս կը բռնէ ինձի:

ՄՕՐԹՕ, (դիմող). — Հաւատացէք թէ ձեր շահուն համար է որ այդպէս կըսէի:

ՌՕՁԷՅ. — Ծնորհակալ եմ, պարտն:

ՄՕՐԹՕ. — Ես խօսեցի մը: Մօրթօ, որ հաստատամիտ մէկն է, կը գտնէ թէ քուստած է ասիկէ անկէ, մօտենալէ առաջ բուն նիւթին:

ՄՕՐԹՕ.— Գիտէ՞ք անշուշտ այցելութեանն նպատակը:

ՌՕՁԷՅ.— Բայց ո՞չ, պարոն, ո՞չ դեռ:

ՄՕՐԹՕ.— Կը տեսնեմ թէ լաւագոյն է արտայայտուիլ ազատօրէն, կարու
և համարձակ կերպով: Այդ չէ՞ ձեր ալ կարծիքը:

ՌՕՁԷՅ.— Անշուշտ, պարոն, անշուշտ:

ՄՕՐԹՕ.— Չառակ մ'ունիմ, էրնէտը, որ նոտարի գրադիր է: Նոտար պի
բլլայ որ մը, մօտ ստեղծէ: Կրնամ ըսել, քանի որ ես մեծցուցի զինքն... Եւ
որ ազայ մըն է: Կարելի է քիչ մ'ամօշխոս է:

Սիւվի.— Քիչ մ'ամօշխոս:

ՄՕՐԹՕ.— Այո, քիչ մը վեհերոտ, բայց չնորհալի: Եթա հմուտ
սանդական, կտակներու, հաշուեյարգարի օրէնքներուն: Դիրքի մը
բանայ առ աղան:

ՌՕՁԷՅ.— Ուրախ ենք, պարոն:

ՄՕՐԹՕ.— Ձեր օրիորդ դուստրն իր ուշադրութիւնը գրաւեր է:

ՌՕՁԷՅ.— Մեր թոռնուհին:

ՄՕՐԹՕ.— Այո, ձիշտ է: Ուստի, կը հասկընաք, երբ հարցը
իւր զգացումներուն...

Սիւվի.— Ազնիւ աղայ մըն է եզեր:

ՄՕՐԹՕ.— Տեղեկութիւններ քաղեցի: Ձեր առեարական գործին
չելի համբառ մը թողած էք, Մ. Ռօզէյ:

ՌՕՁԷՅ, (ճնորհակալ ըլլալով այս գովեստին համար).— Շատ
պարոն, շատ համեստ:

ՄՕՐԹՕ.— Շատ համեստ, ձիշտ այդ է: Մէկ բանի համար մի
զայլին ձեզ, այն ալ չափազանց խղճամիտ ըլլալիդ է, բծախնդիր
Արգելք մըն է ասիկա յաջողելու համար առեատրի մէջ:

ՌՕՁԷՅ.— Ձէինք ճանար տարբեր եղանակով յաջողիլ:

ՄՕՐԹՕ.— Պէտք է յաջողիլ միշտ: Պատրաստ եմ ուրեհ, իմ
լու իմ հաւանութիւնս:

ՌՕՁԷՅ.— Բայց, պարոն մեր կողմէ...

ՄՕՐԹՕ.— Սպասեցէ՛ք, սպասեցէ՛ք: Պէտք է որ սակայն, նախ և
մէկ քանի հարցումներ ուղղեմ ձեզի: Ազատախօս մարդ մըն եմ ես: Եւ
բարակ գարձաւածքներէն չեմ սխորթիր: Թէ ժամանակ կը շահեցնէ
հակը և թէշատ մը սխալներու առաջքը կառնէ:

ՌՕՁԷՅ.— Մտիկ կընեմ ձեզի, Մ. Մօրթօ:

ՄՕՐԹՕ.— Թող կուտա՞ք, տիկին:

Սիւվի.— Մտիկ կընեմ ձեզի, պարոն:

ՄՕՐԹՕ.— Օրիորդ ձեր թոռնուհին... Ի՞նչ է անունը:

Սիւվի.— Առմէլ: Ճշմարիտ գանձ մըն է:

ՄՕՐԹՕ.— Օրիորդ Առմէլ արբուհի մըն է, այնպէս չէ՞:

ՌՕՁԷՅ.— Այո, աւա՛ղ:

ՄՕՐԹՕ.— Հօրմէ և մօրմէ ո՞րը:

Սիւվի.— Խեղճ զաւակս:

ՄՕՐԹՕ, (չի թողլով որ ընդհատուի իր գաղափարին թեւը).— Տիրուհին է
ուրեմն իր ամբողջ ունեցածին:

ՌՕՁԷՅ.— Ի՞նչ ունեցածին:

ՄՕՐԹՕ.— Անշուշտ:

Բայ ՌՕՁԷՅ.— Հարստութիւն չունի, սակայն: Տղաս ու հորաս ոչինչ կրցան
լաւ իրեն:

ՄՕՐԹՕ, (վրդոված).— Բան մը չձգեցի՞ն իրեն: Բայց կը խորհիք ամուս-
նցնել զինք, այսու հանդերձ: Ի՞նչ ակնկալութիւններ ունի գոնէ:

ՌՕՁԷՅ, (համեստօրէն).— Մենք ենք իր ակնկալութիւնները:

ՄՕՐԹՕ, (գնահատումի մը ենթարկելէ վերջ գանձնք).— Որեւէ բան մը
չպիտի ստանայ միթէ ի հաշիւ իրեն ինչպիսիք ժառանգութեան:

Սիւվի, (իր ամուսինին).— Բայց, բարեկամս...

ՌՕՁԷՅ, (հաստատակամ շարժումով մը ընդմիջելով անոր խօսքը).— Այո՛,
այո, բան մը պիտի տանք իրեն:

ՄՕՐԹՕ.— Ա՛ն, աղէ՛կ: Եւ պիտի հասկնաք հարցումս, շատ պարզ է ան
արդէն: Ի՞նչ կը խորհիք տալ իրեն:

ՌՕՁԷՅ.— Բայց... մեր խնայողութիւններու երեսուն հազար ֆրանքը:

Սիւվի, (քիչ մ'ահարեկած).— Երեսուն հազար ֆրանք:

ՄՕՐԹՕ.— Երեսուն հազար: Ճշմարիտն ըսելով, բուսական չէ: Պէտք է ցա-
ւով խոտովանիմ այդ բանը:

ՌՕՁԷՅ.— Չափազանց շատ է ան արդէն մեզի համար:

ՄՕՐԹՕ.— Անշուշտ, անշուշտ: Աւելին վրայ յոյս դրած էի ես: Այսքան
իրուն սո՛ւն մը: Երեսուն հազար ֆրանքով նոտարի գրասենեակ մը չի գըն-
ար հո՛ւ:

Սիւվի, (այս յայտարարութիւնը վճիռի մը պէս կիջնէ: Լուսթիւն: Յետոյ Մ. Մօր-
թօ արքի կեղնէ հրաժեշտ առնելու համար).— Յաւալի է, խիստ ցաւալի: Գե-
ղեցի՛ք ծրագրիներ կը կազմէ մարդ, հաճելի ըլլալու համար իր զաւակներուն:

Բայց միայն ծրագրիներ են անոնք: Տեսէք թէ որքան իրաւունք ունէ՞ք ըսելու
որ ձեռները պէտք է, ամէն բանէ առաջ, համարձակօրէն բացատրեն իրենց
միտքը կարու: Կը ցախի՞մ ձեզ անհանգիստ ըրած ըլլալուս համար: Ձեզի կը
ներկայացնեմ, տիկին, իմ մեծարանքներս, ներողամիտ եղէք, պարոն: Հաւա-
տացէք ինչքեմ...

ՌՕՁԷՅ.— Սպասեցէ՛ք, պարոն, շատ կշտապէք:

ՄՕՐԹՕ.— Կը ցախի՞մ պարոն, չափազանց կը ցախիմ:

ՌՕՁԷՅ.— Ո՞րքան գումարի պէտք կայ ուրեմն նոտարի գրասենեակ մը
գնելու անար:

ՄՕՐԹՕ.— Ձեռքի տակ գանուածը գնելու համար պէտք է յիտուն հազար ֆրանք կանխիկ վճարել: Մնացեալը կրնայ աւելի վերջն ալ կարգադրուի:

Սիւլվի, (ձեռքերն երկինք բարձրացնելով).— Յիտուն հազար ֆրանք կանխիկ: (Նոր լուսթիւն: Ռոզէյ չարժում մը կընէ, բայց կը գիտէ տարիքէն բոլորովին ընկճուած իր պատառ կինը և կը կենայ: Մ. Մօրթօ, որ կսպասէր, կորոշէ իր ընկերքը):

ՄՕՐԹՕ.— Կը տեսնէք անա: Անկարելի է: Անչափս կը ցաւիմ: Խիստ մեծ վիշտ մը պիտի զգայ էրնէսդ: Օրիորդ Առմէլ հաճելի էր իրեն: Շատ հաւսած էր անոր, օրիորդ Առմէլին: Բայց սէրով և պազ շուրով չէ որ կապրի մարդ, չէ: Դուք ալ իմ կարծիքէս էք: Պիտի համոզուի: Եւ ձեր օրիորդ գուտարն ալ բան մը չի գիտեր: Տիկին, պարոն...

(Այն պահուն որ գէպի պարտեղին գուռը կը յառաջանայ, Տիկին Ռոզէյ կը միջամտէ):

Սիւլվի.— Կը կարծեմ, պարոն թէ ամուսինս բան մը ունի ըսելիք ձեզի:

ՌՕՁԷՅ.— Ե՛ս: Ոչինչ: Սովորյան...

Սիւլվի.— Կը տեսնէք: Ձէք կրնար մեկնիլ այսպէս: Բան մը չէ՞ք տեսեր: Գառաթ մ'ընկոյզողի: Ես ձեռքովս կը պատրաստեմ գայն աշունին: Մի սերձէք, եկէք սրահ երթանք:

ՄՕՐԹՕ.— Գառաթ մ'ընկոյզողի: Շնորհակալ եմ տիկին, կընդունիմ: (Հաճախատար) Քանի որ ձեռքովնիդ շինած էք:

ՌՕՁԷՅ.— Վայրկեան մըն ալ կը խօսակցինք դեռ:

(Տուն կը մանեն: Կը լսուի Մ. Մօրթօյի ձայնը՝ որ կը հեռանայ:)

ՄՕՐԹՕ.— Ստուգիւ շատ սիրուն է տուներնիդ:

Տ Ե Ս Ա Ր Ա Ն Ե
ԱՌՄԷԼ յետոյ ԷՐՆԷՄԴ

(Հազիւ ծնողները ասուն մտած, գետտաի ազջիկը կերեալ, մտիկ կընէ, հասնուն կը գիտէ վայրկեան մը, յետոյ մէկ քանի քայլ կառնէ պարտեղին մէջ: Ճամբուն կորմը կը նայի տեսնելու համար թէ մարդ չանցնի՞ր անկէ: Տեսածին պէս էրնէսդը, որ կը շանայ պահուրսիլ և որ՝ առանձին տեսնելով զինք, ըզգուշութիւնով կը բանայ պարտեղին գուռը, Առմէլ կը ծածկէ դէմքը, որպէս թէ թաղուած ըլլար վշտի մէջ:)

ԷՐՆԷՄԴ, (մտանալով, երկչտա).— Կուր՞ք օրիորդ... օրիորդ Առմէլ:

ԱՌՄԷԼ, (յանկարծակիի եկած ձեռով մը).— Օ՛հ, հո՛ս էիք:

ԷՐՆԷՄԴ.— Հիմա եկայ: Ա՛յնքան անհանգիստ եմ որ: Հայրս ձեր ծնողներուն հետէ: Տա՛ր Աստուած որ միասին շտեմնէին մեզ: Այս կողմ եկէք: (Առմէլ կը թողու որ մեկուսի տանի զինք): Ձէ՞ք գիտեր թէ ի՛նչ որոշում տուին ձեր ամուսնութեան մասին: Քանի որ կուլաք... կը վախճում իմանալու:

ԱՌՄԷԼ.— Պէտք չէի լալ ձեր առջև:

ԷՐՆԷՄԴ.— Վիշտ կզգաք օրիորդ: Այս բանս նուազ տխուր կը դարձնէ: Երջանիկ եմ գրեթէ որ վիշտ կը կրէք: Այս ծրագիրը անհաճելի չէր ձեզի իրեն: Ձեր ծնողքն են որ չեն ուզեր զիս: Կը փափագի՞ն որ զիրք մ'ունենամ նախապէս:

ԱՌՄԷԼ.— Իմ ծնողքս չեն:

ԷՐՆԷՄԴ.— Ձեր ծնողքը չեն: Ձեմ հասկնար այն տանն:

ԱՌՄԷԼ, (խորին զգուանքով մը).— Շատ զրամ պէտք է սովուսնանալու ձեռք, պարոն:

ԷՐՆԷՄԴ.— Այդպէս կըսեն, օրիորդ: Ես չեմ գիտեր: Բնասնիքիս հետ պրած եմ միշտ:

ԱՌՄԷԼ.— Քիչ մը սուսջ էր որ սորվեցայ ես ալ:

ԷՐՆԷՄԴ.— Բայց զիրար... զիրար... վերջապէս, սիրելու համար զիրար ինչ սիրտեր կը բաւեն:

ԱՌՄԷԼ.— Ձեռք կրնար ամուսնանալ իրարու հետ, պարոն էրնէսդ:

ԷՐՆԷՄԴ.— Եթէ չենք կրնար ամուսնանալ իրարու հետ, ալ չպիտի անամամ երբեք, օրիորդ Առմէլ:

ԱՌՄԷԼ.— Այդպէս կըսուի: Ես եթէ էրիկ մարդ ըլլայի...

ԷՐՆԷՄԴ.— Ի՛նչ պիտի ընէիք, օրիորդ Առմէլ, ի՛նչ պիտի ընէիք, եթէ մի մտք ըլլայիք:

ԱՌՄԷԼ.— Երկինք գետին իրար պիտի անցնէի՝ ամուսնանալու համար սըրսիրածին հետ:

ԷՐՆԷՄԴ.— Ատանկ կըսեն, օրիորդ: Գեղեցիկ խօսքեր են ասոնք: Բայց կարելի է ընել կեանքին դէմ: Նոտարի պարզ գրագիր մըն եմ միայն, չեմ ար երկինք գետին իրար անցնել:

ԱՌՄԷԼ.— Այո, բան մը չպիտի ընէք:

ԷՐՆԷՄԴ.— Ձեր վրայ պիտի խորհիմ... իմ... սիրոյս վրայ:

ԱՌՄԷԼ.— Ձի բաւեր անոր վրայ խորհիլը:

ԷՐՆԷՄԴ.— Աս ալ բան մըն է արդէն... քաղցրութիւն և տխրութիւն է նպատակ: Կարծէք կը գտնուի մարդ պարտեղի մը մէջ, որուն ծաղիկները սոսք տարուած են, բայց ուր քիչ մը բոյր մնացած է իրենցմէ:

ԱՌՄԷԼ.— Կը սիրեմ լսել ձեր խօսիլը: Բանաստեղծական խառնուածք լիք, պարոն էրնէսդ:

ԷՐՆԷՄԴ.— Ինձի կը թուի թէ սրահին գուռը բացուելու վրայ է:

ԱՌՄԷԼ.— Հիմա գուրս պիտի ելնէ հայրերնիդ:

ԷՐՆԷՄԴ, (սարսափած).— Հայրս գուրս պիտի ելնէ: Պէտք է որ փախչիմ, որ:

ԱՌՄԷԼ.— Ինչո՞ւ համար պիտի փախչէիք:

ԷՐՆԷՄԴ.— Վախ կազգէ ինձի հայրս: Բարի է, բայց սարսափեցուցիչ է մը, որովհետեւ խիստ կը խօսի:

ԱՌՄԷԼ. — Բաջ չէք, պարոն էրնէսդ... իմ ծնողքս վախ չեն աղղեր ի միտսնս գուրս կեղնեն անա, խօսակցութեան բռնուած են, չեն տեսներ մե է՛ՐՆԷՄԴ. — Աւելի աղէկ է որ չի տեսնեն մեզ: Լաւագոյնն ա՛յն է որ սանամ սակէ, օրիորդ: Ճամբուն վրայ պիտի կհնամ: Դարձեալ կուզամ, մեկնի հալրս:

ԱՌՄԷԼ. — Պիտի գայի՞ք դարձեալ... Իրա՞ն է ըսածնիդ: է՛ՐՆԷՄԴ. — Կերպում ձեզի, օրիորդ Աւմէլ: Յտեսութի՛ն: (Կը մեկնի: Աւմէլ անոր կը հետեի ակնարկովը, յետոյ կերթայ պահ տիլ վարդենիներուն ետին:)

Տ Ե Ս Ա Ր Ա Ն Զ.

ՌՕՁԷՅ, ՍԻԼՎԻ, ՄՕՐԹՕ

(Իրարու կը մօտենան: Մօրթօ կը շարժակի անդադար:)

ՄՕՐԹՕ. — Օն ուրեմն, կը տեսնեմ թէ խելացի անձեր էք: Շատ բարձր լա՛ւ:

ՌՕՁԷՅ. — Ծեր ենք արդէն, շատ բանի պէտք չունինք սպրկելու համար: ՄՕՐԹՕ. — Երբ ձերանայ մարդ, բանի մըն ալ պէտք չունի այլ ևս:

ՌՕՁԷՅ. — Սանկ նանկ կը յարմարցնենք մենք մեզի համար: Ապահովել այդ երիտասարդներուն երջանկութիւնը: ՄՕՐԹՕ. — Բուն խկ ճշմարտութիւնն է ըսածնիդ և չնորհակալ երբեք կողմէ:

ՌՕՁԷՅ. (քիչ մը հանդիսաւոր եղանակով). — Կրնաք ըսել ձեր որդւոյն թէ կընդունինք իր խնդրանքը: Այնպէս չէ՞ Սիլվի:

ՍԻԼՎԻ, (մտախոհ, կուշարբեր). — Բայց անշուշտ, բարեկամս: ՌՕՁԷՅ. — Իրեն կը մնայ ստանալ Աւմէլին հաւանութիւնը:

ՄՕՐԹՕ, (զուարթ և կարեւորութիւն չտալով այս վերջին նախադրութեան). — Տեսա՛ր մի պապն ու հանին, սասնկ կըլլան անա: Հաճոյք կ'մարդ ձեզի հանդիպած, ձեզ ճանչցած ըլլալուն:

ՌՕՁԷՅ. — Հաճոյքը փոխադարձ է: ՄՕՐԹՕ, (եզրակացնելով). — Ահա լաւ կարգադրուած գործ մը: Մտածե՛ք պիտի մնայ: Վստահ եմ թէ անհամբերութիւնով կ'ապասէ ինձի: Ը վրայ է կարելի է, որովհետեւ կը սիրէ օրիորդ Աւմէլը... Յտեսութի՛ն կին: Յտեսութի՛ն, պարոն: Երթամ տանիմ աւետիար:

ՌՕՁԷՅ. — Այո, այո: Ըսէք ձեր պարոն որդւոյն...: ՄՕՐԹՕ. — Կրնաք էրնէսդ ըսել:

ՌՕՁԷՅ. — Ըսէք պարոն էրնէսդին որ գայ տեսնէ մեզ: Երիտասարդ պիտի տեսակցին իրարու հետ, իմ ներկայութեանս անշուշտ: ՄՕՐԹՕ. — Այդպէս, այդպէս: Երթամ զրկեմ անմիջապէս: (Դուրս

Տ Ե Ս Ա Ր Ա Ն Է.

ՌՕՁԷՅ, ՍԻԼՎԻ

(Չիրար կը գիտեն երկար տան, Յետոյ Սիլվի, ընկճուած, սիրտ ինք խօսիլ սկսելու առաջին անգամ:)

ՍԻԼՎԻ. — Յիսուն հագար ֆրանք: Մեծ բան մը չպիտի մնայ մեզի: ՌՕՁԷՅ, (Չանտալով սպասովել գայն). — Հոգ մի՛ ընէր Սիլվի: Հարկ էլ գալ մեր պզտիկը:

ՍԻԼՎԻ, (խանդաղաւ). — Աւմէլ: ՌՕՁԷՅ. — Բայց ամէն բան հաշուեցի: Մ. Մօրթօյին հետ խօսած ստացարատեղու վրայ էի արդէն իմ պզտիկ ծրագիրս: Մեր դրացին՝ Մատի որուն առևտուրը օր ըստ օրէ կը բարգաւաճի, դեռ երէկ կըսէր ինձի. «Եթէ ձեզի պէս հաշուակալ մը ունենայի, պարոն Ռօզէյ: Մեզք որ քաշուա ըձէ», Ոյժս տեղն է դեռ, կրնամ աշխատիլ և նոյնիսկ աշխատանքն աի գայ ինձի: Երբ մարդ ձերանայ, մեծ բանի մը օգուտ չունի այլևս: Ինտակէ գատ տարբեր բանի չի գար, երբ ձեր է մարդ:

ՍԻԼՎԻ, (Սիլվի, րօտեն կը կը փութ արեւմտեան)

ՍԻԼՎԻ. — Վերանձն ես, Ալեքսանդր: Ես չեմ ուզեր, որ յոգնիս դուն: ՌՕՁԷՅ. — Ուժով եմ դեռ:

ՍԻԼՎԻ. — Ես ալ կրնամ աշխատիլ: Սուր են աչքերս: Գիտես Պրիւժի ակները՝ գործք շինելու մէջ այնքան յաջող էի և ինչ որ, ժամանակին, ՌՕՁԷՅ. — Երբ ամուսնութեան սկիզբները, երբ դժուարութիւն կը կրէինք վճարօրեւուն, ինչու չէր ինձի որ օգնեմ քեզի քիչ մը:

ՌՕՁԷՅ. — Ո՛չ, ո՛չ դուն: Անօգուտ է: Չեմ ուզեր: Հանգիստի պէտք իս դուն: Պէտք եղածին չափ երիտասարդ չես այլ ևս:

ՍԻԼՎԻ. — Չեղնես ատրիքս յիշեցնել ինձի: Ազնիւ չես: ՌՕՁԷՅ. — Ես կը բաւեմ գործին:

ՍԻԼՎԻ. — Երկուքնիս մէկ ձեռք պիտի ըլլանք, ինչպէս ժամանակին: ՌՕՁԷՅ. — Ո՛չ, ո՛չ, մի՛նակ ես:

ՍԻԼՎԻ. — Ո՛չ երկուքս միասին: (Պիտի սկսին կուր ընել, յետոյ զիրար կը դիտեն երկարօրէն:)

ՌՕՁԷՅ. — Իմ հէ՛զ կ'ինոս: ՍԻԼՎԻ. — Իմ հէ՛զ ամուսինս: (Կը պագտուին):

ՌՕՁԷՅ. — Պէտք է կրնալ Աւմէլը: ՍԻԼՎԻ. — Հեռուն ըլլալու չէ: (Կը կանչեն գայն:)

Տ Ե Ս Ա Ր Ա Ն Ը .

Մ Ի Ե Ի Ն Ո Յ Ն Ն Ե Բ Ը և Ա Ռ Մ Է Լ

Ա Ռ Մ Է Լ, (Երկար պտոյտ մ'ըրած է կարծել տալու համար թէ տունէն կու-
մինչդեռ կը տեսնուի որ պարտեղէն կուգայ: Հեռուէն).— Հոս եմ:
Ս Ի Լ Վ Ի.— Տա՛ր Աստուած որ բան մը լսած չըլլար: Պարտեղն էր:
Ռ Օ Ջ Է Յ.— Մեր վրայ չէր որ կը մտածէր:
Ա Ռ Մ Է Լ.— Ձի՞ս կանչեցիք:
Ռ Օ Ջ Է Յ.— Մտեցիր աղջնակս: Մեծ մայրդ ու ես ծանրակշիւ որոշում մը
նք:
Ա Ռ Մ Է Լ.— Ծանրակշիւ որոշում մը:
Ռ Օ Ջ Է Յ, (քիչ մը հանդիսաւոր).— Պիտի կարգենք քեզ... եթէ երբեք
մտութիւն տաս, այսու հանդերձ: (Դեռատի աղջիկը կը հակէ զլուխը եւ
մտութեան նշան մը կընէ): Այդ երիտասարդը, պարոն էրնէսդ Մօրթօ, աղ-
փեսացու մըն է: Իր հայրը յարգելի պաշտօնատար մըն է, նախկին հար-
աւաք մը: Որդին նոտարութեան յաջորդութիւն մը պիտի ստնէ վրան:
Եցիկ դիք մըն է ասիկա: Եւ պարկեշտ համակրութիւն մը կ'զգայ քեզի
էնչ: Բոլոր սրտովը կը բողբայ այդ ամուսնութեան:
Ա Ռ Մ Է Լ.— Պիտի հնազանդիմ' ձեզի, մեծ հայր:
Ս Ի Լ Վ Ի.— Կուգենք որ երջանիկ ըլլաս:
Ա Ռ Մ Է Լ, (յուզուած).— Պիտի հնազանդիմ' ձեզի, մեծ մայր:
Ռ Օ Ջ Է Յ.— Աղուոր բարի թունուհի մըն ես գուն:
Ա Ռ Մ Է Լ, (վարանտա և խղճանար գիրենք գիտելով).— Մեծ հայր... մեծ
... շատ կը սիրեմ ձեզ... ես... ո՛չ... ո՛չ... անկարելի է... անկարելի է այդ
մտութիւնը .. Չեմ կրնար... չեմ կրնար:
Ռ Օ Ջ Է Յ.— Չե՞ս կրնար: Ինչո՞ւ համար, զաւակս: Արդեօք պարոն էրնէսդ
դի չէ՞ քեզի:
Ա Ռ Մ Է Լ, (որ կը տեսնէ էրնէսդ Մօրթօյի երևիլը պարտեղի զոնէն).—
ոչ, ոչ, անհաճոյ չէ ինձի:
Ռ Օ Ջ Է Յ.— Ուրե՞մն:
Ա Ռ Մ Է Լ.— Այո, այո, կուգեմ: Կը սիրեմ երկուքդ ալ:
Ռ Օ Ջ Է Յ.— Մենք ալ քեզ կը սիրենք:
Ս Ի Լ Վ Ի, (որ կը նշմարէ նորեկը).— Ի՞նչն է:
Ա Ռ Մ Է Լ, (մեղմածայն).— Այո:
Ռ Օ Ջ Է Յ.— Դեռ չենք հանչնար գինք:

Տ Ե Ս Ա Ր Ա Ն Թ .

Մ Ի Ե Ի Ն Ո Յ Ն Ն Ե Բ Ը, Է Բ Ն Է Ս Դ

(Երիտասարդը կը յառաջանայ, շատ վախկոտ: Մ. Ռօզէյ ընդառա
կերթայ անոր):
Ռ Օ Ջ Է Յ.— Եկէք պարոն... պարոն էրնէսդ:
Է Բ Ն Է Ս Դ.— Տիկի՛ն... պարո՛ն... օրիորդ Առմէ՛լ...
Ս Ի Լ Վ Ի.— Գիտէ եղեր անունը:
Ռ Օ Ջ Է Յ.— Պարոն հայրերնիդ խնայո՞ւց ձեզի:
Է Բ Ն Է Ս Դ.— Այո, կապակէի: Կապակէի իրեն, հոն վարը, ճամբուն վրայ:
Ռ Օ Ջ Է Յ, (ժպտուն).— Ո՛չ այնքան հեռուն:
Է Բ Ն Է Ս Դ.— Ոչ խիստ հեռուն:
Ռ Օ Ջ Է Յ, (մղելով զայն գէպի Առմէլ).— Ահա դեռատի աղջիկ մը, որ
բան ունիք ըսելիք:
(Էրնէսդ կը դիտէ զայն և ոչինչ կը գտնէ ըսելիք):
Ռ Օ Ջ Է Յ, (վարդ մը քաղելով).— Օրիորդ Առմէլին նուիրեցէք այս վարդը:
Եւրբ թաւիչ մ'ունի ան և սքանչելի անուն մը կը կրէ. «հաճոյքին կատարե-
լութիւնը» կը կոչուի: (Երիտասարդը օրիորդին կուտայ զայն ճախլիք կերպով
մը): Տիկին Ռօզէյ և ես կարածներք ձեզ սապէս փոքրիկ պտոյտ մընել պար-
տեղին մէջ:
Է Բ Ն Է Ս Դ.— Ծնորհակալ եմ, պարոն... երջանիկ եմ, խիստ երջանիկ... դե-
ռեմ գիտեր արտայայտել զայն... շատ նոր է ան ինձի համար:
(Երկու երիտասարդները կը հեռանան միասին):

Տ Ե Ս Ա Ր Ա Ն Թ .

Ռ Օ Ջ Է Յ, Ս Ի Լ Վ Ի

Ս Ի Լ Վ Ի, (ցոյց տալով զանոնք՝ որ կը հեռանան).— Անխաճեմութիւն չ
զրկեօք, բարեկամս:
Ռ Օ Ջ Է Յ.— Թողունք զիրենք, աէ: Խանդազատանքի բառեր պիտի փնտ
են: Դեռ չեն գիտեր աղէկ սիրել զիրար:
Ս Ի Լ Վ Ի.— Մեր սիրական Առմէլը կուտէ մենէ:
Ռ Օ Ջ Է Յ.— Տե՛ս ի՞նչքան սիրուն է: Վարդենիներուն մէջէն կը սահի, ան
ողմը կը հակի: Չայն կը տեսնէ միայն: Արդէ՛ն: Մահէն ստացած էինք զինչ
բոյ տալու համար էր: Եւ իրեն համար մենք զոյութիւն չունինք այլևս:
Ս Ի Լ Վ Ի.— Ինձի մտիկ ըրէ: Պարտեղին մէջն էր քիչ մը սուաջ, վստահ
զգ մասին: Կը կարծեմ թէ հասկցաւ ինչ որ կընէինք: Ընդունեց ինչ որ ըրին
Ռ Օ Ջ Է Յ.— Ի՞նչպէս չպիտի ընդունէր: Գիտի սուաջ կը նայի: Երիտաս
արթիւնն է ինք:
Ս Ի Լ Վ Ի.— Կրնար վարանիլ:

ՌՕԶԷՅ.— Վարանեցաւ վայրկեան մը: Չհասկցար՝ դուն: Վայրկեան
 առ է արդէն: Մի փնտուեր զինք այլևս հոն, վարը, խեղճ կին: Ինձի՛ դա
 իր: Աւելի սէր կը կարգամ ես քու յողնած դէմքիդ վրայ, քան թէ ամեն
 քրիտասարգ դէմքին: Կը կարծուի թէ սէրը կը նուազի տարիքին հետ, մինչ
 թե չի դադարիր ան ամելէ մինչև վերջին օրը: Իր ամենէն մաքուր ուրախու
 թիւնը կուտայ ան այսօր մեզի: Առմէլին կը պարտինք զայն:

Սիւլվի.— Բարեկամս:

ՌՕԶԷՅ.— Երիտասարգ են և երջանիկ: Մենք լաւագոյնն ունինք իրենց
 քրիտասարգութենէն, լաւագոյնը՝ իրենց երջանկութենէն:

ՎԱՐՍԳՈՅՐ

Հայաստանի Ազգային գրադարան

NL0431301

